

Мале Вербче ховалось у вербах

За давніх часів село Мале Вербче розташовувалось на найвищому місці, яке зараз має назву Селище. У долині протікала річка Мельниця, береги якої заросли верболозом, а вздовж люди будували хати-землянки. Коли на ці землі стали нападати монголо-татари, селяни ховались у заростях, тому й охрестили поселення Малими Вербами. Згодом його перейменували в Мале Вербче. Навкруги розкинулись густі ліси та непрохідні болота. Тут є багато урочищ: «Мещанське», «Лядо», «Островець», «Жарник», «Ставища», «Шия», «Струга», «Небо», «Красне Стойло» й інші. З часом дерева вирубали, місцевість осушили, а назва села залишилась. З 1947 року Мале Вербче підпорядкували Коростській сільській раді.

Втратив ногу на війні

Головною проблемою села є калюжі, що оточують його з усіх боків. Деякими вулицями взагалі неможливо пройти. От і до ветерана війни Івана Робейка прошкували кладочками. А тут живе чимало молодих сімей з дітьми. Як їм до школи добиратись? Але діду це не заважає, він далі свого двора не ходить. Літа вже не ті - цьогоріч виповнилось дев'яносто.

Захищати свою країну пішов у 1943 році, залишивши вдома дружину Зою та 12-річну донечку Олю. Воював у багатьох країнах, його нога ступала в Польщу, Литву, Латвію, Естонію, Мордовію. Пригадає, як ховались від куль ворогів, що свистіли над головами. Одного злочасного дня розривна все ж потрапила в ногу. Ніколи не забуде той нестерпний біль, що пронизував тіло. Потрапив у госпіталь, кінцівку ампутували, тож на фронт уже не повернувся. Та недовго радів волі, за зв'язок з ОУН-УПА ув'язнили на 25 років. Які знущання на каторзі терпів дідусь, знає лише він. Говорити про це без сліз не може.

11 дітей, і всі з освітою

У Малому Вербчому проживає чимало багатодітних родин. Тут добре знають доброзичливу, працювиту сім'ю Миколи та Надії Бухалів. Їх найбільше багатство, яке не знайти й неможна оцінити, – 11 дітей: шість дівчаток, які охоче допомагають мамі, і шість хлопців - татова втіха. От тільки радіти цьому скарбові немає коли. Микола – тракторист, день і ніч працює, щоб забезпечити родину всім необхідним. Для чого обробляють багато поля, утримують велике господарство.

Виховання дітей, хочеш того чи ні, вимагає чималих витрат. Тим паче, що кожного року сім'я має випускника. Прагнуть, щоб у всіх була належна освіта, то ж стараються, як можуть. 22 роки підряд, щотижня, господиня готувала передачі своїм студентам. Коли ж усі збираються за обіднім столом, то за день з'їдають від 3 до 5 буханок хліба, а чотирилітрова каструля борщу - на один раз. Але господиня завжди встигає наварити свіжого й смачного.

Про виховання в родині батьки дбають. Коли треба похвалити – похвалять, а коли хтось провиниться – посварять. Саме тому діти виховані, чемні, працювиті, жодного поганого слова про них не почувеш. У школі вчаться добре, найменший Юрій закінчив з відзнакою Великовербченську ЗОШ I-III ступенів. І по господарству завжди допомагають, кожен має свої обов'язки. Хлопці більше худобу доглядають, а дівчата готують, прибирають, перуть.

Коли влітку ідуть усі разом у поле, у батьків сльози на очі навертаються – невже це все їхнє багатство? Та вже повилітали з батьків-ського гнізда, простелились їх дороги в Дніпропетровськ, Житомир, Березне, Київську область, Рівне. Але на свята завжди збираються разом у рідній домівці.

Казкові вишиванки Єфросинії Давидюк

У Малому Вербчому завжди славили мистецтво вишивання. Однією з місцевих майстринь є Єфросинія Давидюк. Навчила її цьому ремеслу мати. Вона, у свою чергу, передала вміння дочкам Наталії та Марині, вважаючи, що жінка повинна вміти гаптувати. Має ще трьох синів: Михайла, Романа й Олега - які ще малими заглядали, як це мама голкою малює різнокольорові квіти на полотні? У хаті візерунчасті рушники прикрашають ікони в усіх кімнатах, а на диванах - гори подушок у барвистих наволочках, створених
руками
чарівниці.

Зараз Єфросинія займається рукоділлям менше, віднедавна погано бачить. Пригадує, як довгими зимовими вечорами з дочками мережили диво-узори. І в кожен хрестик, кожную ниточку вкладали душу. Жінка вважає, що до гаптування треба сідати тільки в хорошому настрої і з чистим, без поганих думок, серцем. Тоді й робота легше йде.

У Маловербченській школі стадіон за 5 тис. грн.

У центрі села пишається красуня-школа. З 1980-го й донині нею вміло керує Микола Кошутько. Ще зовсім молодим прийшов працювати в заклад. Спочатку був заступником, згодом став директором. Зараз тут навчаються 138 учнів, гарно оформлені кабінети математики, біології, історії... 22 талановитих педагоги створюють творчу атмосферу та всі умови для навчання. Це дає непогані результати. Діти часто їздять на змагання. Цьогоріч отримали 22 грамоти за спортивні досягнення й кубок за перше місце в ра-йонній Спартакіаді. Тож з ініціативи вчителя фізичного виховання Володимира Титечка біля школи будують стадіон, в який вклали 5 тис. гривень.

Щороку заклад покидають випускники, які знаходять гідне місце в житті й стають відомими, та про альма-матер не забувають. Приміром, Віктор Галуха, який зараз є директором ВАТ «Сибір» у Росії, подарував школі тисячу доларів, які з користю використали на благо навчального закладу. Також часто допомагає транспортом і коштами Сергій Скрипка. За що колектив дуже вдячний.

Зараз киплять ремонтні роботи. У класах міняють підлогу, фарбують, білять, миють. І все це для того, щоб дітям було комфортно отримувати знання.

Б'є джерело дзеркальною водою

У селі, біля ріки Мельниця, є криниця з кришталево-чистою водою. Біля неї поставили капличку на честь святого мученика Пантелеймона. Кожного року на празник біля джерела освячують воду парафіяни Свято-Воскресенського храму, в якому править отець Василь. Церкву збудували в 1992 році спільними зусиллями місцеві жителі. Також до послуг населення фельдшерсько-акушерський пункт, бібліотека, клуб, магазини: «Усе для дому», «Світлана», кафе «Затишок», клуб. А ще діє молитовний будинок християн віри Євангельської. Колись за кошти колгоспу звели гарний дитячий садочок, але він не працював жодного дня. Так і стоїть захаращене приміщення, де мають бавити дітей.

Безробіття – найболючіша проблема селян

Хоч зараз у селі роботи вистачає, та постійної дуже мало. Щоб утримувати сім'ї, господарі, а часом і їх дружини, виїжджають улітку на заробітки, найчастіше в Сумську та Київську області, нерідко за кордон.

Усе частіше тутешні жителі заводять мову про родовища каоліну на околиці Малого Вербчого. Адже в 60-ті роки білу глину продавали, за нею приїжджали з інших районів й областей. Чому б і зараз не відновити цю дохідну справу, що поповнить місцевий бюджет і створить робочі місця?

Наталія ДЕМЧУК.